

Астана қаласы Білім басқармасы
Астана қ. әкімдігінің «Әдістемелік орталығы» МКҚК

**2023-2024 ОҚУ ЖЫЛЫНЫҢ II ТОҚСАН НӘТИЖЕСІ БОЙЫНША
ОРТА БІЛІМ БЕРУ ҰЙЫМДАРЫ БІЛІМ АЛУШЫЛАРЫНЫҢ БІЛІМ
САПАСЫ МОНИТОРИНГІ ҚОРЫТЫНДЫСЫНА
ТАЛДАМАЛЫҚ АНЫҚТАМА**

Астана 2024

Білім алушының білім сапасы мониторингі әр тоқсан сайын және оқу жылының соңында жүргізіледі.

Мониторинг **мақсаты:** 2023-2024 оқу жылының 2-тоқсан нәтижесі бойынша білім алушылардың білім сапасының қалалық орташа көрсеткішін анықтау.

Міндеттері:

- жоғары және төмен нәтижелі мектептер қатарын анықтау;
- мектептің төмен көрсеткішіне әсер етуші оқу пәндерін анықтау;
- білім алушылардың білім сапасын арттыру бойынша педагогтер мен орта білім беру ұйымдары үшін әдістемелік ұсынымдар әзірлеу.

Мониторинг **объектісі:** «Kundelik.kz» интернет-порталындағы электрондық журналдан алынған мектептердің жиынтық есептері.

«Kundelik.kz» интернет-порталына сәйкес орта білім беру ұйымдары тоқсан сайын сыныптар мен оқу пәндері бойынша есептерді толтырады, олардан қала мектептері білім алушыларының білім сапасы бойынша қорытынды есеп қалыптастырылады.

2023-2024 оқу жылында 2 орта білім беру ұйымы ашылды: № 95 мектеп-лицейі мен №96 мектеп-гимназиясы.

Сонымен қатар, 2023-2024 оқу жылының 1-тоқсанына **98** мемлекеттік орта білім беру ұйымдары арасында 2022-2023 оқу жылының 1-тоқсанындағы **96** орта білім беру ұйымдары арасындағы нәтижелермен салыстырып жүргізілді. Тиісінше, мемлекеттік ОБҰ санының өсуі +2 мектепті немесе +2,04% құрады (1-кесте).

1-кесте. 2022-2023 және 2023-2024 оқу жылдарының II -тоқсанында Астана қаласы мектептері бойынша білім алушылардың білім сапасы туралы мәліметтер

№	Орта білім беру ұйымының атауы	2022-2023 оқу жылы II тоқсан 23.01.2023	2023-2024 оқу жылы II тоқсан 08.01.2024	II тоқсан 2023-2024 оқу жылының II тоқсан 2022-2023 жылғы динамикасы
1	№82 «Дарын» мамандандырылған лицейі	84,92%	85,27%	0,35%
2	Дарынды қыздарға арналған «Білім – инновация» лицей-интернаты	74,50%	74,00%	-0,50%
3	№81 мамандырылған гимназиясы	75,00%	73,54%	-1,46%
4	Дарынды ұл балаларға арналған «Білім – инновация» лицей-интернаты	78,66%	73,00%	-5,66%
5	№9 «Зерде» мамандандырылған лицейі	66,45%	70,73%	4,28%
6	№77 мектеп-гимназиясы	63,13%	66,92%	3,79%
7	№59 мектеп-лицейі	60,95%	66,59%	5,64%
8	№46 балабақша-мектеп-гимназиясы	59,73%	66,04%	6,31%
9	№91 мектеп-гимназиясы	65,74%	65,26%	-0,48%
10	№10 мектеп-гимназиясы	60,07%	64,83%	4,76%
11	№93 мектеп-лицейі	63,53%	64,35%	0,82%
12	№47 детский сад-школа-гимназия	51,07%	63,88%	12,81%
13	№1 мектеп-лицейі	61,00%	63,15%	2,15%
14	№84 мектеп-лицейі	54,03%	62,39%	8,36%
15	№76 мектеп-лицейі	53,24%	61,89%	8,65%
16	№60 мектеп-лицейі	60,29%	61,87%	1,58%
17	№51 мектеп-гимназиясы	61,64%	61,49%	-0,15%
18	№88 мектеп-лицейі	56,61%	60,19%	3,58%
19	№62 мектеп-лицейі	57,25%	60,02%	2,77%

20	№3 мектеп-гимназиясы	60,45%	59,73%	-0,72%
21	№30 мектеп-гимназиясы	55,46%	59,28%	3,82%
22	№95 мектеп-лицейі		59,28%	*
23	№70 мектеп-лицейі	57,67%	59,27%	1,60%
24	№69 мектеп-гимназиясы	59,49%	59,21%	-0,28%
25	№28 мектеп-лицейі	55,09%	58,98%	3,89%
26	№79 мектеп-лицейі	54,71%	58,53%	3,82%
27	№48 мектеп-лицейі	49,41%	58,36%	8,95%
28	№17 мектеп-гимназиясы	54,23%	58,26%	4,03%
29	№80 мектеп-гимназиясы	54,52%	58,17%	3,65%
30	№7 мектеп-гимназиясы	55,71%	57,92%	2,21%
31	№63 мектеп-гимназиясы	52,83%	57,74%	4,91%
32	№73 мектеп-лицейі	52,90%	57,27%	4,37%
33	№33 балабақша-бастауыш мектебі	64,96%	57,27%	-7,69%
34	№92 мектеп-лицейі	60,39%	57,14%	-3,25%
35	№65 мектеп-гимназиясы	53,98%	56,96%	2,98%
36	№67 гимназиясы	50,08%	56,88%	6,80%
37	№15 мектеп-лицейі	56,85%	56,73%	-0,12%
38	№31 мектеп-гимназиясы	53,60%	56,68%	3,08%
39	№24 орта мектебі	53,80%	56,30%	2,50%
40	№53 мектеп-лицейі	56,74%	56,06%	-0,68%
41	№66 мектеп-лицейі	55,90%	56,05%	0,15%
42	№34 орта мектебі	55,95%	55,91%	-0,04%
	ЖАЛПЫ ОРТАША КӨРСЕТКІШ	54,08%	55,86%	1,78%
43	№75 мектеп-гимназиясы	56,44%	55,77%	-0,67%
44	№64 мектеп-лицейі	54,91%	55,66%	0,75%
45	№2 мектеп-гимназиясы	52,97%	55,57%	2,60%
46	№43 орта мектебі	51,34%	55,57%	4,23%
47	№6 гимназиясы	56,38%	55,45%	-0,93%
48	№72 мектеп-лицейі	47,75%	55,45%	7,70%
49	№50 мектеп-лицейі	61,04%	55,37%	-5,67%
50	№14 мектеп-гимназиясы	47,72%	55,31%	7,59%
51	№52 мектеп-гимназиясы	53,43%	55,24%	1,81%
52	№38 мектеп-лицейі	58,39%	55,00%	-3,39%
53	№27 мектеп-лицейі	54,68%	54,36%	-0,32%
54	№61 мектеп-лицейі	55,72%	54,28%	-1,44%
55	№56 мектеп-лицейі	59,75%	54,19%	-5,56%
56	№20 орта мектебі	57,25%	53,85%	-3,40%
57	№85 мектеп-лицейі	50,16%	53,78%	3,62%
58	№94 мектеп-гимназиясы	55,56%	53,68%	-1,88%
59	№4 мектеп-гимназиясы	51,07%	53,64%	2,57%
60	№26 мектеп-гимназиясы	53,30%	53,56%	0,26%
61	№13 орта мектебі	44,36%	53,26%	8,90%
62	№44 орта мектебі	45,97%	53,18%	7,21%
63	№19 орта мектебі	50,41%	53,18%	2,77%
64	№22 мектеп-гимназиясы	52,90%	53,06%	0,16%
65	№71 мектеп-лицейі	52,11%	52,81%	0,70%
66	№32 мектеп-гимназиясы	46,46%	52,69%	6,23%
67	№55 орта мектебі	49,17%	52,62%	3,45%
68	№83 мектеп-гимназиясы	50,46%	52,57%	2,11%
69	№42 орта мектебі	48,00%	52,19%	4,19%
70	№16 орта мектебі	51,87%	52,06%	0,19%
71	№87 мектеп-гимназиясы	52,75%	51,91%	-0,84%
72	№45 орта мектебі	50,26%	51,83%	1,57%
73	№11 мектеп-лицейі	50,63%	51,80%	1,17%
74	№78 мектеп-гимназиясы	44,14%	51,57%	7,43%
75	№37 мектеп-лицейі	54,23%	51,55%	-2,68%
76	№29 орта мектебі	50,10%	51,47%	1,37%
77	№35 мектеп-лицейі	50,79%	51,45%	0,66%
78	№18 орта мектебі	51,67%	51,28%	-0,39%
79	№89 мектеп-лицейі	50,71%	51,19%	0,48%
80	№8 мектеп-лицейі	48,35%	51,16%	2,81%
81	№58 мектеп-гимназиясы	50,83%	51,15%	0,32%

82	№12 балабақша-бастауыш мектебі	53,71%	51,12%	-2,59%
83	№25 орта мектебі	49,82%	50,84%	1,02%
84	№23 орта мектебі	50,71%	50,62%	-0,09%
85	№40 мектеп-лицейі	58,01%	50,60%	-7,41%
86	№74 мектеп-гимназиясы	41,47%	50,39%	8,92%
87	№21 орта мектебі	51,15%	50,22%	-0,93%
88	№68 мектеп-гимназиясы	52,89%	50,21%	-2,68%
89	№57 орта мектебі	50,04%	49,89%	-0,15%
90	№54 мектеп-лицейі	47,90%	49,71%	1,81%
91	№86 мектеп-гимназиясы	46,73%	49,59%	2,86%
92	№5 гимназия	46,81%	49,15%	2,34%
93	№49 мектеп-гимназиясы	47,90%	48,72%	0,82%
94	№90 гимназиясы	36,48%	44,82%	8,34%
95	№41 орта мектебі	48,80%	44,70%	-4,10%
96	№96 мектеп-гимназиясы		41,67%	*
97	№36 орта мектебі	36,22%	40,48%	4,26%
98	№39 кешкі (ауысымды) мектебі	16,72%	28,71%	11,99%

Ескертпе –2022-2023 - 2023-2024 оқу жылдарының 2- тоқсанында білім алушылардың білім сапасының өсуінің оң тұрақты динамикасы ОБҰ *жасыл түспен* берілді

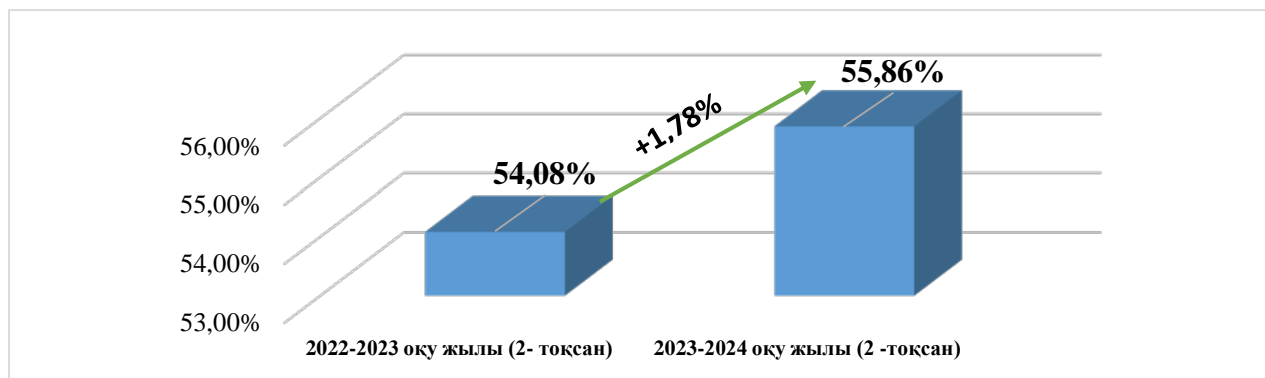
2022-2023 - 2023-2024 оқу жылдарының 2- тоқсанында **тұрақсыз** өсімі бар сапа көрсеткіші ОБҰ *сары түспен* берілді.

2022-2023 - 2023-2024 оқу жылдарының 2- тоқсандағы орташа қалалық деңгейден төмен және білім сапасының **теріс динамикасы бар** көрсеткіші ОБҰ *қызыл түспен* берілді.

Ұсынылған нәтижелер қорытындысы бойынша Астана қаласының **96** мемлекеттік мектебінде білім алушылардың білім сапасы көрсеткіші 2022-2023 оқу жылының II тоқсанында **54,08%** құрады.

2023-2024 оқу жылында **98** мемлекеттік мектепте бұл көрсеткіш **55,86%** құрады. Демек, 2022-2023, 2023-2024 оқу жылындағы 2- тоқсанмен салыстырғанда білім алушылардың білім сапасы көрсеткішінің **+1,78%** өсуінің оң динамикасы байқалады (1-сурет):

Рисунок 1. 2022-2023 және 2023-2024 оқу жылдарының 2-тоқсанындағы негізгі орта білім алушылардың білім сапасының көрсеткіштері, %

Білім алушылардың үлгерімін талдай отырып, следует **выделить**, что из **42 орта білім беру ұйымдарынан** орташа қалалық көрсеткіштен жоғары көрсеткіші бар **29 орта білім беру ұйымындарында** келесі диапазондағы 2022-2023 оқу жылының 2-тоқсанымен салыстырғанда 2023-2024 оқу жылының 2-тоқсанындағы үлгерім сапасының оң өсімі бар екенін атап өткен жөн:

1) **1 ОБҰ-да 10% - дан астам артты: №47 ББМГ +12,81%;**

2) **6 ОБҰ 5% - дан 10% - на дейін артты:**

№48 МЛ +8,95% алдында **қызыл аймақ**,

№76 МЛ +8,65% алдында **қызыл аймақ**,

№84 МЛ +8,36% алдында **қызыл аймақ**,

№ 67 Г +6,80% алдында **қызыл аймақ**,
№46 ББМГ +6,31%,
№59 МЛ +5,64%.

3) 12 ОБУ 3% - дан 5% - на дейін артты:

№63 МГ +4,91% алдында **қызыл аймақ**,
№10 МГ +4,76%,
№73 МЛ +4,37% алдында **қызыл аймақ**,
№9 МЛ +4,28%,
№17 МГ +4,03% алдында **қызыл аймақ**,
№28 МЛ +3,89%,
№30 МГ +3,82%,
№79 МЛ +3,82% алдында **қызыл аймақ**,
№77 МГ +3,79%,
№80 МГ +3,65% алдында **қызыл аймақ**,
№88 МЛ +3,58%,
№31 МГ +3,08% алдында **қызыл аймақ**.

4) ОБУ 0- 3% артты:

№65 МГ +2,98% алдында **қызыл аймақ**,
№62 МЛ +2,77% алдында **қызыл аймақ**,
№24 ОМ +2,50% алдында **қызыл аймақ**,
№7 МГ +2,21%,
№1 МЛ +2,15%,
№70 МЛ +1,6%,
№93 МЛ +0,82%
№60 МЛ +1,58%,
№82 Л +0,35%,
№66 МЛ +0,15%.

12 орта білім беру ұйымында білім сапасының көрсеткіші **-7,69%-дан -0,04%-ға дейін төмен** екені анықталды, бірақ сапасы орташа қалалық көрсеткіштен жоғары және сары аймақты орналасқан. (1-кесте):

№33 БББМ -7,69%,
БиЛ (ұ) -5,66%,
№92 МЛ -3,25%,
№81 МЛ -1,46%,
№3 МГ -0,72%,
№53 МЛ -0,68%,
БиЛ (к) -0,5%,
№91 МГ -0,48%,
№69 МГ -0,28%,
№51 МГ -0,15%,
№15 МЛ -0,12%,
№34 - 0,04%.

Сонымен қатар, 1-кестеге сәйкес 2023-2024 оқу жылының 1-ші тоқсанында білім сапасы **қалалық көрсеткіштен жоғары 42 орта білім беру ұйымдары** көрсетті, ал **56 орта білім беру ұйымында** қалалық деңгейден төмен.

1-ші тоқсанда 47 ОББҰ көрсеткіштері жоғары болды, 51 ОББҰ көрсеткіштері қалалық көрсеткіштен төмен болды, бұл 2-ші тоқсандағы қала бойынша білім сапасының орташа көрсеткішінен +1,78%-ға артқаны негізінде көрсетіледі.

Білім алушылардың үлгерімінің сапасын қалалық көрсеткіштен **жоғары немесе төмен көрсететін** қызмет түрлері мен типі бойынша, оқыту бейіні бойынша ұйымдардың саны 2-суретте көрсетілген.

Ағымдағы оқу жылының 2- тоқсанында білім сапасын 55,86% - дан жоғары көрсеткен орта білім беру ұйымдарының саны қалалық көрсеткіштен (54 ОББҰ) жоғары нәтижелері бар мектептер санына қарағанда (42 ОББҰ) төмен.

Сондай-ақ, 2023-2024 оқу жылының 2-тоқсанындағы қалалық көрсеткіштен төмен нәтижелері бар біріктірілген білім беру ұйымдарының (МЛ, МГ) санын атап өтетін болсақ:

- қалалық көрсеткіштен **төмен** 34 ОББҰ құрайды, оның ішінде 18- мектеп-гимназиясы және 16-мектеп-лицейі, ал оқыту бейіні бойынша (гимназия) – 3 ОББҰ;

- қалалық көрсеткіштен **жоғары** 37 ОББҰ, оның ішінде 31-біріктірілген мектептер (13-МГ және 18-МЛ), 6 ОББҰ бейіні бойынша (№9, № 82, БжЛ (ұ), БжЛ(қ), №81, №67) және 3 кешен (№№ 33,46, 47).

Осылайша, ағымдағы жылдың 2-тоқсанының қорытындысы бойынша біріктірілген және бейіндік ОББҰ көрсеткіштері төмен ОББҰ көрсеткіштеріне қарағанда қалалық көрсеткіштен жоғары мектептер үлесі +3 ке-арттық.

Көрсеткіштері төмен орта мектептер:

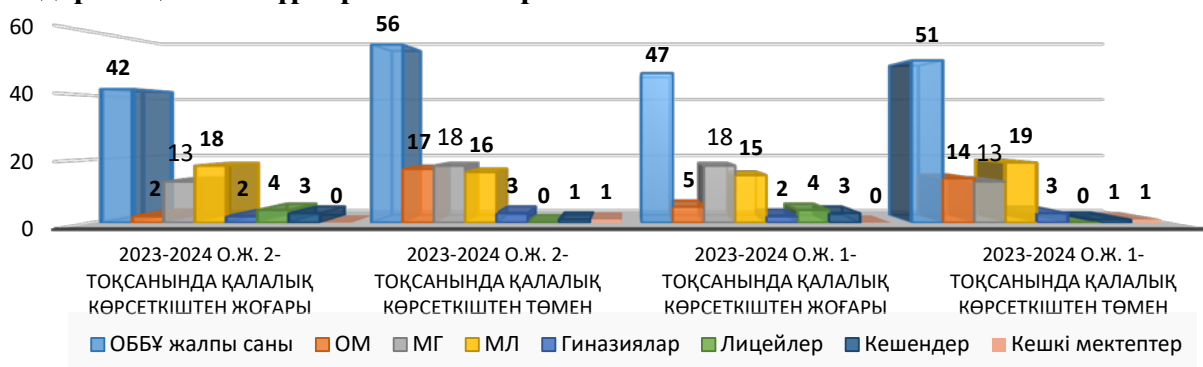
- Өткен жылмен салыстырғанда мектеп саны 3-ге артты, яғни 14-тен 17-ге дейін.

Көрсеткіштері жоғары орта мектептер:

- 2 ОББҰ, яғни, өткен жылмен салыстырғанда мектептер санының қысқарғаны байқалады және 3 ОББҰ құрады, оған себеп, №49 ОМ-тің мектеп-гимназия мәртебесін алу, ал №61 ОМ-тің мектеп-лицейіне айналуы, №20 ОМ көрсеткіші 53,85%-ды құрады, яғни 2-тоқсанмен салыстырғанда қалалық көрсеткіштен -3,4%-ға төмендеді. Қызмет түрлері мен типі бойынша, оқыту бейіні бойынша ұйымдардың саны 2-суретте және 1-кестеде көрсетілген.

Осы мектептердің типтері мен түрлері бойынша 2-суретте көрсетілген.

2-сурет. 2023-2024 оқу жылының 1-ші және 2-ші тоқсанындағы білім алушылардың үлгерімі сапасының орташа қалалық көрсеткішіне байланысты орта білім беру ұйымдарын қызмет түрлері мен типтері бойынша бөлінісі

2023-2024 оқу жылының 1-ші тоқсанында (55,86%) білім сапасы қалалық білім сапасының деңгейінен жоғары мектептерді оқыту түрлері, типі және бейіні бойынша бөлінісі:

- **70% - дан жоғары 4 білім беру ұйымы:** №82 «Дарын» МЛ (85,27%), БжЛ(к) (74%), №81 МГ (73,54%), БиЛ(ұ) (73%) және №9 «Зерде» мамандырылған лицейі (70,73%), орташа көрсеткіш - 75,31%, яғни 2023-2024 оқу жылының 2-тоқсанында БжЛ (к) -0,5%, №81-1,46%, БжЛ (ұ)-5,66%-ға төмендеуі себебінен сапаның орташа төмендеуі **-0,6%** құрады.

- **65%-дан 70%-ға дейін 4 білім беру ұйымы:** №77 МГ (66,92%), №59 МЛ (66,59%), №46 ББМГ (66,04%), №91 МГ (65,26%), орташа көрсеткіш **66,20%** құрады, сапаның орташа көрсеткіші **+3,82%** құрады, №№77,59 және 46 мектептердің көрсеткіштерінің арту себебінен №91 МГ көрсеткіші 2022-2023 оқу жылының 2-тоқсанымен салыстырғанда -0,48% төмендеді.

- **60%-дан 65%-ға дейін 10 білім беру ұйымы:** №10 МГ (64,83%), №93 МЛ (64,35%), №47 ББМГ (63,88%), №1 МЛ (63,15%), №84 МЛ (62,39%), №76 МЛ (61,89%), №60 МЛ (61,87%), №51 МГ (61,49%), №88 МЛ (60,19%), №62 МЛ (60,02%), орташа көрсеткіш 62,41% құрады, сапаның орташа өсу көрсеткіші **+4,53%** құрады, өткен жылғы 2-тоқсанмен салыстырғанда сапаның орташа төмендеуі тек №51 МГ -0,15%-ды құрады.

- **55,86%-дан 60%-ға дейін 23 білім беру ұйымдары:** (№№3, 30, 95, 70, 69, 28, 79, 48, 17, 80, 7, 63, 73, 33, 92, 65, 67, 15, 31, 24, 53, 66, 34) орташа көрсеткіш 57,74% құрады, сапаның орташа өсу көрсеткіші **+2,0%** құрады. Сапаның орташа төмендеуі 7 ОББҰ байқалады: №№3, 69, 33, 92, 15, 53, 34.

Орташа қалалық көрсеткіштен 55,86%-дан жоғары үлгерім сапасы бар 42 мектептің көрсеткіштерін талдай отырып, осы білім беру ұйымдарының таралуы 1-кестеге сәйкес түрлі түсті шкаласы бойынша үш топпен ұсынылғанын көруге болады:

2-кесте. 2022-2023 және 2023-2024 оқу жылдарының 2-ші тоқсандағы үлгерім сапасы орташа қалалық деңгейінен жоғары ОБҰ көрсеткіштерінің салыстырмалы кестесі

2022-2023 және 2023-2024 оқу жылдарының 2-ші тоқсанында сапа көрсеткіші АРТҚАН орта білім беру ұйымы	2022-2023 оқу жылында 2-тоқсанда қалалық көрсеткіштен ЖОҒАРЫ , бірақ 2023-2024 оқу жылының 1-тоқсанында ТӨМЕН көрсеткіштері бар орта білім беру ұйымы	2022-2023 оқу жылында 1-тоқсанда қалалық көрсеткіштен ТӨМЕН , бірақ 2023-2024 оқу жылында 1-тоқсанда ЖОҒАРЫ болған орта білім беру ұйымы
17 ОББҰ №№82, 9, 77, 59, 46, 10, 93, 1, 60, 88, 30, 95, 70, 28, 7, 15, 66	11 ОББҰ №№БжЛ (к), 81, БжЛ (ұ), 91, 51, 3, 69, 33, 92, 53, 34	14 ОББҰ №№47, 84, 76, 62, 79, 48, 17, 80, 63, 73, 65, 67, 31, 24,
* Ескертпе-ОБҰ тәртібі олардың орналасуына сәйкес 1-кестеде көрсетілген		

Осылайша, 2022-2023 және 2023-2024 оқу жылдардағы білім беру ұйымдардың санын салыстыра отырып, қалалық деңгейден жоғары көрсеткішке ие 17 орта білім беру ұйымының оқу үлгерімі сапасының тұрақты өсу динамикасы

және қызыл аймақтағы 14 ББҰ-мен салыстырғанда 2022-2023 оқу жылының 2-тоқсандағы орташа қалалық көрсеткіштен төмен көрсеткіш болғаны байқалады.

Алайда, сары аймақтағы 11 орта білім беру ұйымдарының сапа көрсеткіші өткен оқу жылымен салыстырғанда 2023-2024 оқу жылының 2-тоқсанында төмендеді.

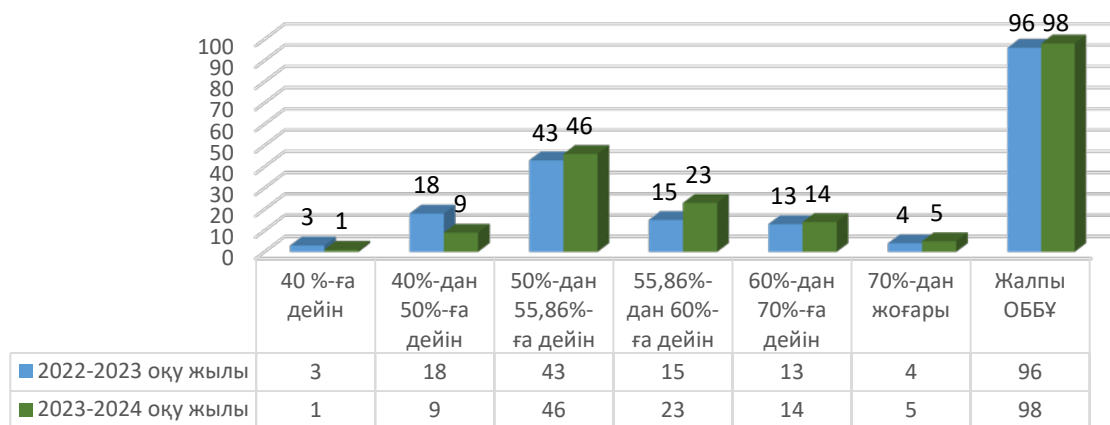
Жалпы, өткен жылмен салыстырғанда сары және қызыл аймақтағы орта білім беру ұйымдары оқушыларының үлгерім сапасы тұрақсыз өсу динамикасына ие және мектептің орташа үлгеріміне әсер ететін параллель сыныптардағы сапаны бақылауды күшейту қажет.

Талдау көрсеткендей, көп жағдайда бұл 6-11 параллель сыныптарда ЖМЦ пәндері (математика, алгебра, физика, химия, биология).

Білім беру ұйымы күн сайын олардың жұмысының ішкі және сыртқы жағдайларына байланысты бірқатар қиындықтарға тап болады: Ұйымдастырушылық ерекшеліктері, материалдық-техникалық базаның, әкімшілік-басқару персоналының, педагогикалық кадрлардың сапасы, жекелеген орта білім беру ұйымдарындағы білім алушылар контингентінің құрамы, білім алушылардың үлгерім сапасының төмендеуіне әкелуі мүмкін.

Осылайша, қалалық көрсеткіш бойынша орта білім беру ұйымдары бойынша пайыздық арақатынастағы білім сапасының көрсеткіштері 3-суретте графикалық түрде көрсетілген:

3-сурет. 2022-2023 және 2023-2024 оқу жылдарындағы 2-тоқсандағы білім алушылардың үлгерімінің сапасы байланысты мектептердің бөлінісі

Диаграммада 2022-2023 және 2023-2024 оқу жылдарының 2-ші тоқсанындағы сапа көрсеткішін салыстыра отырып, қаланың 56 мемлекеттік мектебінде білім алушылардың білім сапасының көрсеткіштері жалпы қалалық көрсеткіштен төмен. Бұл 2023-2024 оқу жылындағы мектептердің жалпы санының 57% құрайды және 2023-2024 оқу жылында өткен оқу жылының нәтижемен бірдей (52 ОББҰ немесе 53,12%), бұл 2-ші тоқсандағы қалалық орташа көрсеткіштен 55,86-ға дейін өсуімен байланысты, сонымен қатар, өткен жылдағы көрсеткіштен +1,78% - ға өскені байқалады.

Диаграмма бойынша **қорытынды** мынадай:

- 2023-2024 оқу жылғы 2-тоқсанның қорытындысы бойынша ең жоғары көрсеткіштері бар мектептер саны 5, өткен жылы 2-тоқсанда 70% - дан асатын 4 ОББҰ, яғни өсуі +1 ОББҰ құрады;

- өткен оқу жылымен салыстырғанда ағымдағы оқу жылында білім сапасы 40% дейін төмен көрсеткіш көрсеткен орта білім беру ұйымдарының саны 1 құраған, яғни 2 білім беру ұйымына қысқарған. Бұл нәтиже білім сапасын бақылаудың күшейген деген қорытынды жасауға мүмкіндік береді;

- білім сапасы 40-тан 50%-ға дейінгі ОББҰ санының айырмашылығы өткен жылдың 2-тоқсанымен салыстырғанда 9 ОББҰ-ға, ағымдағы жылдың 2-тоқсанында 18-ден 9 ОББҰ-ға дейін қысқарғанын көрсетеді. Бұл білім алушылардың білім сапасына бақылаудың күшейгенін көрсетеді;

- білім сапасы өткен жылмен салыстырғанда 50%-дан 55,86%-ға дейінгі диапазонда ОББҰ саны 43-тен 46-ға дейін, яғни +3-ке артты;

- білім сапасы 55,86%-дан 60%-ға дейінгі диапазонда ОББҰ саны 15-тен 23-ке дейін, яғни +8 мектепті құрады.

Демек, бұл туралы **қорытынды** жасауға болады:

- білім сапасын қалалық деңгейден жоғары көрсеткен біріктірілген білім беру ұйымдарының (МГ, МЛ, гимназия) қатары +3-ке өсу тенденциясы байқалады;

- көрсеткіштері жоғары мектептер саны көрсеткіші төмен мектептер санынан 14 ОББҰ-ға аз, өткен жылы 4 ОББҰ - құрады, яғни үлгерімі қалалық деңгейден +10 ОБҰ-ға жоғары мектептер үлесінің өсу тенденциясы байқалды.

2023-2024 оқу жылының 2-тоқсанындағы білім алушылардың білім сапасында өткен оқу жылының 2-тоқсанымен салыстырғанда өсу динамикасы байқалады:

- 1) сапа көрсеткіші 40%-дан төмен мектептер үлесін қысқарту есебінен,
- 2) сапасы 55,86%-дан 60%-ға дейінгі мектептер санын ұлғайту есебінен (3-сурет).

Білім сапасы білім алушылардың оқу пәндері шеңберіндегі білім сапасынан құралады. Көрсеткіштері қалалық деңгейден төмен және сыныптардың жекелеген параллельдері бойынша жалпы қала бойынша үлгерім сапасына әсер ететін мектептердің оқу пәндеріне назар аудару керек (3-кесте).

3-Кесте. 2022-2023 және 2023-2024 оқу жылдарының 2-тоқсанындағы білім сапасының төмен көрсеткіштері бар ББҰ оқу пәндері

№ п/п	Пән	Орташа сапа қалалық деңгейден төмен		ББҰ атауы	Ең төмен көрсеткіш		Параллель сыныптар	
		2022-2023 оқу жылының 2 тоқсаны	2023-2024 оқу жылының 2 тоқсаны		2022-2023 оқу жылының 2 тоқсаны	2023-2024 оқу жылының 2 тоқсаны	2022-2023 оқу жылының 2 тоқсаны	2023-2024 оқу жылының 2 тоқсаны
1	Математика	43,78%	47,48%	№90 Г №16 ОМ №23 ОМ	26,92%	10% 10%	5	5а 5в
2	Алгебра	41,34%	43%	№5 Г №41 ОМ №54 МЛ №28 МЛ №36 ОМ №79 МЛ	20% 12,9% 13,33%	32% 12,9% 36,67% 8% 10% 13,89%	9д 9е 9ә	9д 9е 9ә 9с 8д 9г

3	Алгебра және анализ бастамалары	44,77%	46,3%	№90 Г № 5 Г №31 МГ №36 ОМ	20%	24% 14,29% 12,5% 10%	10г	8б 10г 11а 8д
4	Геометрия	47,02%	43,4%	№18 ОМ №54 МЛ №40 МЛ №74 МГ №28 МГ №37 МЛ №5 Г	25% 16,67% 25% 20,69%	8% 12,9% 14,29%	8ж 9ә 9з 9д	9с 8м 10г
5	Химия	44%	44,31%	№5 Г №40 МЛ №40 МЛ	16% 20,83%	28% 32% 32%	9д 9з	9д 9з 8в
6	Физика	42,77%	44,13%	№5 Г №74 МГ №40 МЛ №27 МЛ №28 МЛ	20% 20,69% 20,83%	20% 30% 20% 7,69% 13,79%	9д 9д 9з	9д 7к 9з 9г 8в
7	Биология	45,07%	44,64%	№54 МЛ №74 МГ №39 КАМ №20 ОМ №87 МГ	20,83% 20,69% 10,53%	20,69% 32,14% 12% 10% 12%	11б 9д 10а	7ә 8ж 10а 7в 7в
8	География	44,97%	43,57%	№39 КАМ №74 МГ №36 ОМ №87 МГ №53 МЛ	10% 25%	12% 37,5% 10% 12% 13,79%	10а 9г	10а 7и 8д 7в 7г
9	Қазақстан тарихы	45,33%	46,81%	№41 ОМ №23 ОМ №36 ОМ	22,58%	29,03% 10% 10%	9е	9е 5в 8д
10	Қазақ тілі	46,35%	49,79%	№86 МГ №68 МГ №85 МЛ	28,13%	34,38% 20% 20,83%	7в	7в 7ж 7ә
11	Қазақ әдебиеті	46,37%	50,76%	№83 МГ №61 МЛ	27,59%	37,5% 12,5%	7ә	9ә 6е
12	Қазақ тілі мен әдебиеті	45,16%	48,14%	№ 21 ОМ №20 ОМ	31,82%	36,36% 12,5%	9а	9а 9в
13	Орыс тілі	44,81%	45,74%	№18 ОМ №5 Г №20 ОМ	25% 16%	36% 32% 12,5%	8ж 9д	7д 9д 9и
14	Орыс әдебиеті	44,74%	47,93%	№20 ОМ №95 МЛ	10%	12,5% 16%	7в	9в 8г
15	Шетел тілі	46,36%	50,48%	№40 МЛ №14 МГ №61 МЛ	25% 22,22%	24% 23,08% 12,5%	9з 9в	9з 9в 6е

Қоғамдық-гуманитарлық цикл пәндері орта мектептерде де, мектеп-гимназиялар мен гимназияларда қалыс қалғаны байқалады. Бұл мектептерде сапаның төмендігі жаратылыстану-математикалық бағыттағы оқу пәндері бойынша көрсетеді, дегенмен, тілдік пәндерге баса назар аудару керек, өйткені оқыту түрі мен бейіні бойынша олар тілдік бағыттағы мектептер болып табылады.

- ЖМЦ пәндері бойынша қалалық көрсеткіштен төмен сапа көрсеткішке ие мектеп-лицейлер (№№ 27, 28, 37, 40, 53, 54, 61, 79, 85, 95),

Жоғарыда аталған пәндердің төмен көрсеткіштері 7 мектеп-гимназияларда (№№ 14, 31, 68, 74, 83, 86, 87) және 6 орта мектептерде (№№ 16, 18, 20, 21, 23, 36) көбірек анықталғанына назар аударған жөн.

Демек, пәндер бойынша 55,86%-ға дейінгі теріс динамиканы көрсеткен мектептердегі білім сапасы:

1) жаратылыстану-математикалық цикл пәндері бойынша орта есеппен 44,60% -ды құрады;

2) қоғамдық-гуманитарлық цикл пәндері бойынша өткен жылдың 2-ші тоқсанымен салыстырғанда 48,52% немесе +2,93%-ды құрады.

Білім алушылардың білім сапасының мониторингін талдау негізінде тұжырымдар жасалды:

- 2022-2023, 2023-2024 оқу жылдарының 2-тоқсанда білім алушылардың үлгерімі сапасының + 1,78-ге өсуінің үрдісі байқалады%;

- ББҰ сандық сапасы 55,86% - дан 60% - ға 15-тен 23-ке дейін диапозонда +8-ге артуы байқалады;

- өткен жылдың 2-ші тоқсанымен салыстырғанда 40%-дан 50% - ға дейінгі диапозонда ББҰ саны 9-ға қысқарғанын көрсетеді, бұл білім алушылардың білім сапасына бақылаудың күшейтілгенін білдіреді;

- қалалық орташа көрсеткіштен төмен білім сапасы нәтижелеріне ие мектептер саны 2-тоқсанда 55,86%-ға дейін, яғни +1,78% - ға ұлғаюы есебебінен 56 ББҰ немесе +4-ті құрады;

- қалалық көрсеткіштен жоғары нәтижелері бар біріктірілген және бейндік орта білім беру ұйымдарының (мектеп-гимназиялар, мектеп-лицейлер) саны ағымдағы жылдың 2-тоқсанында 37-ге немесе +3-ке артты;

- қалалық көрсеткіштен төмен нәтижелері бар ОББҰ саны 17-ге немесе +3-ке артты.

Мониторинг нәтижелерін қорытындылай келе 2023-2024 және 2022-2023 оқу жылдарының 2-тоқсанындағы мәліметтерді салыстыра отырып педагогтер мен мектеп әкімшілігіне бірқатар ұсыныстар жасауға болады.

- Білім беру ұйымдарының педагогтері мен әкімшілігі үшін:

- 2022-2023 және 2023-2024 оқу жылдарының 1-2 тоқсандағы оқу пәндері, параллельдер және жекелеген сыныптар бөлінісінде үлгерімді толығымен нақты талдау арқылы мектепшілік бақылау жүйесін жетілдіру;

- мектепшілік бақылаудық іс-шараларының мерзімдері тәжірибеге бағдарланған және орындалатын болу керек;

- біліктілік санаттары бар, бірақ оқу пәні мен сыныбы шеңберінде білім алушылардың білім сапасы төмен педагогтерді анықтау мақсатында педагогтер контингентінің сапалық құрамы бойынша мектепте мониторинг жүргізу;

- түрлі әдіс-тәсілдер арқылы білім алушылардың біліміндегі олқылықтардың орнын толтыру бойынша жұмысты жалғастыру: жобалар, пән бойынша сыныптан тыс жұмыстар, функционалдық сауаттылық тапсырмаларын қамтуды ескере отырып сыныптарда қосымша сабақтар ұйымдастыру жұмысын жалғастыру;

- мектептің әдістемелік бірлестігі (МӘБ) пәндік жобаларды әзірлеу және ұйымдастыру, сонымен қатар, озық педагогикалық тәжірибені талдау және тарату қажет (жауапты-МӘБ басшылары, директордың ОЖ жөніндегі орынбасары);

Жоғарыда аталған талдау негізінде **Әдістемелік орталықтың әдіскерлеріне ұсыныстар** беріледі:

- оқу процесін ұйымдастыру сапасы бойынша оқыту нәтижелері төмен сыныптары бар пән мұғалімдерімен мақсатты жұмыс жүргізу;

- білім алушылардың білім сапасының төмен нәтижелері бар пәндер мен сыныптар бөлінісінде білім алушылардың біліміндегі олқылықтарды жою мақсатында ЖМЦ және ҚҒБ циклдар пәндері бойынша функционалдық сауаттылыққа бағытталған бағдарламалық ресурстарын немесе оқу тренажерларын пайдалану;

- мектепшілік бақылау жүйесін үйлестіру бойынша мектеп басшыларының орынбасарларымен жұмысты жалғастыру;

- 2022-2023 және 2023-2024 оқу жылдарының 1-2-тоқсанында білім алушылардың үлгерім сапасының төмендеуіне әсер еткен оқу пәндері бойынша педагогтерге әдістемелік қолдау көрсету.